

ZAPISNIK

sa 21. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, održane 15. decembra 2021. godine

Sjednica je počela u 12.50 časova.

Predsjedavao je Vladimir Joković, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici/e: Simonida Kordić, Dejan Đurović, Branko Radulović, Zdenka Popović, Danilo Šaranović, Miloš Konatar, Petar Ivanović, Damir Šehović, Amer Smailović i Raško Konjević.

Sjednici nisu prisustvovali poslanici: Dragica Sekulić i Nikola Rakočević.

Sjednici Odbora, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u svojstvu predstavnika predlagača, prisustvovali su: Miloško Spajić, ministar finansija i socijalnog staranja; Branko Krvavac, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja; Marija Uljarević, načelnica Direkcije za budžetsko računovodstvo i izvještavanje u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja; Milan Dabović, predsjednik Senata Državne revizorske institucije; Branislav Radulović, Nikola Kovačević i Zoran Jelić, članovi Senata Državne revizorske institucije i Mihaela Popović, državna revizorka u Državnoj revizorskoj instituciji.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Predsjednik Odbora konstatovao je da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. Predlog zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu sa Izvještajem o reviziji Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu i Godišnjim izvještajem o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije za period oktobar 2020 – oktobar 2021. godine; i
2. Tekuća pitanja.

* * *

Predsjednik Odbora je podsjetio da se Odbor izjašnjava samo o Predlogu zakona o završnom računu budžeta države, dok su izvještaji DRI, materijali koje poslanici treba da imaju u vidu prilikom razmatranja predloga završnog računa budžeta.

Saopštio je da je Odbor prilikom usvajanja Predloga zakona, shodno dosadašnjoj dugogodišnjoj praksi, uvijek podržavao nalaze, mjere i preporuke DRI iz izvještaja o reviziji završnog računa na način da ih je **u formi zaključka predlagao Skupštini na usvajanje**, a Skupština do sada uvijek donosila navedeni zaključak. Navedenim zaključkom osim što se **Vlada poziva** na poštovanje i ispunjavanje preporuka DRI iz Izvještaja o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta, **takođe, Vlada se poziva** i da prati realizaciju svih preporuka koje se odnose na pojedinačne revizije sadržane u Godišnjem izvještaju DRI, **ali se i obavezuje** da o tome kvartalno izvještava Skupštinu i Državnu revizorsku instituciju.

U skladu sa navedenim, a imajući u vidu zaključak donijet povodom razmatranja Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2019. godinu i revizorskih

izvještaja, ukazao je da je Ministarstvo finansija i socijalnog staranja dostavilo Informaciju o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije na kraju trećeg kvartala 2021. godine i da je proslijeđena članovima Odbora mejlom.

Na kraju, informisao je članove Odbora da navedeni predlog zakona, takođe, razmatra skupštinski Odbor za bezbjednost i odbranu, u skladu sa Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane.

* * *

PRVA TAČKA - Predlog zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu sa Izvještajem o reviziji Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu i Godišnjim izvještajem o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije za period oktobar 2020 - oktobar 2021. godine

Uvodne napomene o Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu, dao je Miloško Spajić, ministar finansija i socijalnog staranja.

Povodom navedene tačke sjednici su prisustvovali: Branko Krvavac, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja i Marija Uljarević, načelnica Direkcije za budžetsko računovodstvo i izvještavanje u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja.

Milan Dabović, predsjednik Senata Državne revizorske institucije informisao je članove Odbora o najvažnijim elementima kad je u pitanju revizija ovog Predloga zakona.

Sjednici su ispred Državne revizorske institucije prisustvovali: Branislav Radulović, Nikola Kovačević i Zoran Jelić - članovi Senata Državne revizorske institucije i Mihaela Popović, državna revizorka u Državnoj revizorskoj instituciji.

Članovi Senata upoznali su Odbor sa izvršenim revizijama iz svoje nadležnosti.

U raspravi su učestvovali poslanici: Vladimir Joković, Dejan Đurović, Branko Radulović i Zdenka Popović.

Nakon rasprave, Odbor je odlučio da podnese Skupštini sljedeći

I Z V J E Š T A J

o razmatranju **PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2020. GODINU sa IZVJEŠTAJEM O REVIZIJI PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2020. GODINU i GODIŠNJIM IZVJEŠTAJEM O IZVRŠENIM REVIZIJAMA I AKTIVNOSTIMA DRŽAVNE REVIZORSKE INSTITUCIJE ZA PERIOD OKTOBAR 2020 - OKTOBAR 2021. GODINE**

I U uvodnom obrazloženju Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu, **ministar finansija i socijalnog staranja** je istakao da je kretanje budžetskih prihoda i rashoda u 2020. godini obilježila pandemija virusa Covid-19 i mjere usmjerene na zaštitu javnog zdravlja, a koje su uticale na ograničavanje ekonomske aktivnosti. Upoznao je Odbor sa ključnim podacima Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu. Saopštio je da **gotovinski deficit budžeta** za 2020. godinu iznosi 426,15 mil. € i čini 10,16% BDP-a, i veći je za 90,3 mil. € u odnosu na planirani ili 26,9%, i veći za 282,9 mil. € u odnosu na 2019. godinu. **Tekući prihodi** sa primicima od povraćaja datih kredita i donacijama u 2020. godini iznosili su 1.638,53 €, što je 3,89% manje od planiranog iznosa i čini 39,07% BDP-a. U strukturi tekućih prihoda najveći udio imaju prihodi od poreza 61,41% ili 966,1 mil. € i prihodi od doprinosa 33,75% ili 531,02 mil. €.

U 2020. godini izvršena je **otplata duga** u iznosu od 665,84 mil. €, što je zajedno sa korigovanim gotovinskim deficitom, povećanjem depozita države i izdacima za kupovinu hartija od vrijednosti uslovalo nedostajuća sredstva u iznosu od 1.374,97 mil. €.

Ukupan državni dug (bez depozita), na dan 31.12.2020. godine, iznosio je 4.330,83 mil. € ili 103,28% BDP-a, a uključujući depozite iznosio je 3.458,40 mil. € ili 82,48% BDP-a.

Konsolidovane neizmirene tekuće obaveze Budžeta Crne Gore na dan 31.12.2020. godine iznose 34,8 mil. €, ne uključujući obaveza sa rokom dospelja u januaru 2020. godine a koje su iznosile 97,4 mil. €.

Predsjednik Senata Državne revizorske institucije je u uvodnim napomenama kazao da je Državna revizorska institucija izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu. Kad je u pitanju finansijska revizija konstatovano je da je Predlog zakona sačinjen na fer i objektivnoj osnovi i u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Što se tiče pogrešnih prikazivanja, takođe je konstatovano da, pojedinačno ili zbirno, nijesu materijalno značajna odstupanja u odnosu na postavljene kriterijume za finansijsku reviziju, i iz toga razloga je dato **pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje**. Kada je u pitanju revizija pravilnosti, DRI je na ovaj dio izvještaja dala **negativno mišljenje** iz razloga što su utvrđena materijalno značajna odstupanja i neusklađenost poslovnih aktivnosti potrošačkih jedinica sa zakonima i podzakonskim aktima.

U okviru preporuka koje je DRI dala za finansijsku i reviziju pravilnosti, posebno je ukazano na sistemske preporuke koje ne mogu pojedinačno rješavati subjekti revizije, već u saradnji zakonodavne i izvršne vlasti. DRI je izvršila i kontrolu realizacije skupštinskog zaključka kojim su podržane preporuke DRI iz revizije završnog računa budžeta za 2019. godinu, čime je konstatovano da je od ukupno 44 preporuke, realizovano 12, djelimično realizovano 7, u toku realizacije 2, dok 23 nijesu realizovane.

II Tokom rasprave, na Odboru je iskazano mišljenje, da je DRI dala 75 preporuka na završni račun budžeta države za 2020. godinu, što je značajno više nego u slučaju revizije za završni račun budžeta države za 2019. godinu. U vezi sa tim iskazano je nezadovoljstvo sa stanjem u dijelu poštovanja zakonskih propisa od strane potrošačkih jedinica. Međutim, ocijenjeno je pozitivnim što se jasno prikazalo stanje na svim računima potrošačkih jedinica.

Dalje, postavljeno je pitanje koje su to građevinske firme koje su bile privilegovane u vrijeme zdravstveno-ekonomske krize, odnosno kojima su se donirala sredstva kao pomoć njihovoj likvidnosti a poznato je da poslovne aktivnosti upravo građevinskih firmi nijesu bile ugrožene mjerama za suzbijanje pandemije. Takođe, upitano je koje je to privredno društvo kojem je isplaćeno oko 271.000 eura za pakete pomoći ugroženim kategorijama stanovništva u dvije opštine u predizbornoj kampanji, kao i da li će neko biti pozvan na odgovornost za isplaćena sredstva iz budžetskih rezervi za zarade zaposlenih Opštine Budva u isto vrijeme kada je bio blokiran opštinski račun.

U vezi sa preporukama DRI, na Odboru je ukazano da postoje sistemske preporuke koje se ponavljaju iz godine u godinu i u vezi sa tim, posebno je negativno ocijenjeno preusmjeravanje sredstava sa pozicije kamata na izdatke koji se koriste za redovan rad, kao i sa tekuće budžetske rezerve za redovno poslovanje potrošačkih jedinica.

Tokom rasprave, između ostalog, poslanike je interesovalo kako je moguće da je Fond PIO imao manji deficit od Fonda za zdravstveno osiguranje za 2020. godinu, kao i zatraženo objašnjenje u vezi sa iznosom oročenih sredstava na računu Ministarstva finansija i socijalnog staranja kod Prve banke.

III Predsjednik Senata Državne revizorske institucije je ukazao da je DRI u skladu sa članom 26 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti izradila Izvještaj o ocjeni primjene kriterijuma o fiskalnoj odgovornosti za 2020. godinu i tom prilikom istakao da Zakon o budžetu Crne Gore za 2020. godinu nije bio usklađen sa Smjernicama fiskalne politike za period 2019. – 2022. godina. U dijelu analize realizacije indikatora, od osam statističkih indikatora nijedan nije realizovan, dok od šest dinamičkih indikatora, realizovana su dva a četiri nijesu realizovana.

U izvještajnom periodu, DRI je uradila 37 pojedinačnih revizija u kojima je dato 56 mišljenja i 627 preporuka, a najvažniji nalazi odnosno izvodi iz pojedinačnih revizija dati su u Godišnjem izvještaju koji sadrži: reviziju Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2020. godinu, ocjenu primjene kriterijuma fiskalne odgovornosti, reviziju političkih subjekata, revizije potrošačkih jedinica, agencija, javnih predškolskih ustanova, jedinica lokalne samouprave, privrednih društava u vlasništvu lokalnih samouprava, reviziju uspjeha i reviziju informacionih tehnologija. Takođe, Godišnji izvještaj čini i izvještaj o realizaciji preporuka DRI iz revizije završnog računa za 2019. godinu, kao i aktivnosti koje je DRI sprovodila u cilju unapređenja rada.

Na sjednici, Odbor se upoznao sa Informacijom Ministarstva finansija i socijalnog staranja o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije na kraju trećeg kvartala 2021. godine, shodno zaključku Skupštine Crne Gore kojim su podržane preporuke DRI iz revizije o Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2019. godinu.

IV Nakon izjašnjavanja sa sedam glasova „protiv“ i dva glasa „uzdržan“, Odbor je odlučio da predloži Skupštini da **ne usvoji** Predlog zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu.

V Odbor je, u cilju daljeg unapređenja sistema javne potrošnje, sa sedam glasova „za“ podržao nalaze i preporuke Državne revizorske institucije, a koji proističu iz revizije Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu, kao i one koje se odnose na pojedinačne revizije sadržane u Godišnjem izvještaju o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije za period oktobar 2020 - oktobar 2021. godine, odlučio da povodom razmatranja Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu i navedenih izvještaja DRI, usvoji sljedeći

ZAKLJUČAK

Skupština Crne Gore poziva Vladu Crne Gore na poštovanje i ispunjavanje svih preporuka Državne revizorske institucije datih u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu. Takođe, Vlada je dužna da prati realizaciju svih preporuka Državne revizorske institucije koje se odnose na pojedinačne revizije urađene u periodu oktobar 2020 - oktobar 2021. godine i preporuka koje se ponavljaju iz ranijeg perioda, i o tome kvartalno izvještava Skupštinu Crne Gore.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Simonida Kordić.

DRUGA TAČKA - TEKUĆA PITANJA

a) Na sjednici je dogovoreno, s obzirom na vremensko ograničenje za razmatranje svih akata iz nadležnosti Odbora, a kojih je ukupno 51, da se sjednica Odbora na kojoj će se razmotriti Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu organizuje u skladu sa ranijom praksom i da se pozovu sve zainteresovane strane, a da se zbog operativnosti skрати rasprava po pojedinom predlogu, o kojima se može više govoriti u drugom čitanju.

Takođe je dogovoreno da Sekretarijat Odbora napravi predlog sa datumima razmatranja svih akata iz nadležnosti ovog Odbora, kako bi se na Kolegijumu predsjednika Skupštine usaglasili sa datumima razmatranja ovih akata na plenumu.

b) Predsjednik Odbora je saopštio da je Nacrt programa ekonomskih reformi za period 2022 – 2024. godina proslijeđen članovima na upoznavanje.

Shodno sugestiji Ministarstva finansija i socijalnog staranja, na sjednici je dogovoreno da se razmotri na sjednici na kojoj će se razmatrati budžet.

Predsjednik Odbora je podsjetio da se o ovom dokumentu ne glasa ali da poslanici mogu dati određene sugestije, i da može poslužiti i u raspravi.

c) Predsjednik Odbora je obavijestio da se, na Javni poziv za imenovanje jednog člana Senata Države revizorske institucije, koji je bio do 11. decembra 2021. godine, prijavilo osam kandidata (Danijela Papić, Veselin Bakić, Snežana Mugoša, Jadranka Delibašić, Neli Ćuković, Dubravka Mihailović, Milan Popović i Siniša Čađenović) i saopštio da postoji mogućnost da, eventualno, stigne još neka prijava putem Pošte, ukoliko je blagovremeno poslata. Podsjetio je članove Odbora da je potrebno odrediti dva poslanika, jednog iz reda parlamentarne većine i jednog iz opozicije, koji će sa službom Sekretarijata Odbora pregledati dokumentaciju, i u skladu sa dobrom praksom ovog Odbora, zatražiti eventualnu dopunu dokumentacije od prijavljenih kandidata.

* * *

Sjednica je završena u 14.50 časova.

* * *

Broj: 00-63-7/21-

SEKRETAR ODBORA

Demir Mujević, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA

Vladimir Joković, s.r.

REZULTATI GLASANJA

O PREDLOZIMA AKATA

R.b.	NAZIVI AKATA	„ZA“	„PROTIV“	„UZDRŽAN“	„IZDVOJ ENO MIŠLJEN JE“
1	Predlog zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu.		Vladimir Joković Simonida Kordić Dejan Đurović Branko Radulović Zdenka Popović Danilo Šaranović Miloš Konatar	Damir Šehović Raško Konjević	
2	Predlog zaključka povodom razmatranja Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2020. godinu sa pratećim revizorskim izvještajima	Vladimir Joković Simonida Kordić Dejan Đurović Branko Radulović Zdenka Popović Danilo Šaranović Miloš Konatar			